

14.05.2026

Informacja prasowa

Wystawa #StolenMemory w Muzeum Palmiry. Pomóż odnaleźć rodziny ofiar obozów koncentracyjnych!

Od 28 maja do 22 czerwca 2026 r. w Muzeum – Miejscu Pamięci Palmiry będzie można oglądać polsko-ukraińską wystawę #StolenMemory, zrealizowaną przez Arolsen Archives – Międzynarodowe Centrum Badań Prześladowań Nazistowskich. Ekspozycja prezentuje historie ofiar obozów koncentracyjnych i przedmioty zabrane im w chwili zatrzymania i zachęca do włączenia się w poszukiwania rodzin, którym dziś zwracane są te ostatnie pamiątki po bliskich.

Federalne Ministerstwo Spraw Zagranicznych po raz kolejny dofinansowuje projekt #StolenMemory na terenie Polski i Ukrainy. Partnerem wystawy w Polsce jest Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, a w Ukrainie - NGO Tolerspace Kyiv.

Oficjalne otwarcie wystawy odbyło się 28 maja o godz. 12.

Wśród zachowanych przedmiotów są obrączki ślubne, zegarki, długopisy czy portfele ze zdjęciami. #StolenMemory to kampania, której celem jest zwrot zachowanych z czasu II wojny światowej depozytów. Od czasu rozpoczęcia kampanii w 2016 r. odnaleziono już 1100 rodzin na całym świecie, w tym 400 w Polsce. Rok 2026 jest rokiem jubileuszowym #StolenMemory.

Arolsen Archives otrzymały w 2024 roku Nagrodę BohaterON w kategorii „Instytucja” za kampanie poszukiwania rodzin - #StolenMemory oraz „Powstanie Warszawskie. Nieznane hiSTOrie”. Wyróżnienia te są przyznawane w imieniu Powstańców i zostały objęte Patronatem Honorowym Prezydenta RP.

Cel wystawy: zwrócenie uwagi i pozyskanie wsparcia w poszukiwaniach

Zdjęcia przedmiotów prezentowane na wystawie zostały oznaczone kategoriami „poszukiwani” oraz „odnalezieni”. Pamiątki te stają się punktem wyjścia do odtworzenia historii ofiar nazistowskich prześladowań i przywracania pamięci o ich tragicznych losach.

W pierwszym przypadku chodzi o pamiątki, których jeszcze nie udało się zwrócić rodzinom. To jednocześnie apel o przyłączenie się do poszukiwań, ponieważ w Arolsen Archives wciąż znajduje się blisko 2000 rzeczy czekających na zwrot. Wśród nich jest kilkaset przedmiotów należących do osób pochodzących z Polski i 70 z Ukrainy.

Druga kategoria odnosi się do przedmiotów osobistych, które już zostały zwrócone. Dzięki niej poznajemy głębiej nie tylko historie osób prześladowanych, ale również to, w jaki sposób udało się po wielu latach od zakończenia II wojny światowej odnaleźć bliskich ofiar i zwrócić im zrabowane pamiątki.

Wojna

Wystawa miała w 2024 roku dotrzeć do miast na terenie zachodniej Ukrainy, skąd pochodziło wielu prawowitych właścicieli pamiątek. Wybuch wojny uniemożliwił jednak realizację tego planu. W 2026 roku udało się przygotować kolejne wystawy #StolenMemory - ekspozycje w formie plakatowej odwiedzą 11 ukraińskich miast od Lwowa przez Kijów aż po Dniepr.

„Historię najlepiej poznawać przez pryzmat ludzkich losów – nie tylko przez daty i pojedyncze fakty. Wtedy widać, jak wielkie zniszczenie sięga wojna, nienawiść i propaganda. Gdy projektowaliśmy wystawę, wydawało się, że mówimy o czymś, co już się nie powtórzy. Niestety temat wojennych prześladowań wrócił i jesteśmy świadkami wojny, w której Rosja uzurpuje sobie prawo do niszczenia ludzi, pozbawiania Ukraińców tożsamości, godności, odzierania z tego, co osiągnęli jako państwo i społeczeństwo. Tocząca się w Ukrainie pełnoskalowa wojna stała się niezwykle tragicznym kontekstem ekspozycji. Nie mówimy już tylko o przeszłości, ale o tym, co dzieje się tu i teraz, za wschodnią granicą Polski – podkreśla Anna Meier-Osiński, Outreach Manager Arolsen Archives, inicjatorka kampanii #StolenMemory.

Program towarzyszący

Wystawie zawsze towarzyszą seminaria internetowe, kampania w mediach społecznościowych oraz międzynarodowe projekty edukacyjne. W ramach kooperacji „#StolenMemory jako polsko-niemiecki projekt edukacyjny” z Polsko-Niemiecką Współpracą Młodzieży i przy jej wsparciu finansowym Arolsen Archives od 2019 roku organizują międzynarodowe spotkania młodzieży. W seminariach w Międzynarodowym Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu uczestniczą uczniowie z Niemiec, Polski i Ukrainy.

Zapraszamy do Palmir na dwa wykłady i oprowadzania kuratorskie:

1) Prace badawcze – 80. rocznica zakończenia ekshumacji w Palmirach – Podczas spotkania poznacie kulisy i najnowsze rezultaty działań prowadzonych przez Biuro Poszukiwań i Identyfikacji Instytutu Pamięci Narodowej.

Spotkanie z archeolożką Jolantą Mikołajczyk

2) Początki upamiętnienia – 80. rocznica zakończenia ekshumacji w Palmirach.

Spotkanie z kustoszka Marią Kamińską

Sobotnie oprowadzania kuratorskie w Palmirach - przez miesiąc spotkania na wystawie stałej łączymy ze wspólnym zwiedzaniem wystawy #StolenMemory. Opowieść koncentrować się będzie na historii opowiedanej za pośrednictwem przedmiotów.

Towarzysząca wystawie strona internetowa stolenmemory.org/pl oferuje ciekawe spojrzenie: krótkie, animowane filmy z uzupełniającymi je historiami multimedialnymi opowiadają o poszczególnych formach prześladowań. Materiały te zostały opracowane z myślą o młodzieży i w czerwcu 2021 r. otrzymały nagrodę Grimme Online Award w kategorii "Wiedza i edukacja". Na stronie internetowej dostępne są również do bezpłatnego pobrania obszerne materiały edukacyjne, które mogą być wykorzystane przez szkoły i instytucje w kontekście wystawy objazdowej lub całkowicie niezależnie od ekspozycji. Zachęcamy do realizowania z nami projektów edukacyjnych.

Współpraca i trasa

Wojna nie przerwała współpracy w Europie, ale ją wzmocniła. Konieczne było bowiem znalezienie polskich i ukraińskich partnerów, dzięki którym realizacja poszczególnych odcinków trasy wystawy objazdowej będzie możliwa. Ekspozycja dociera między innymi do miejsc położonych w pobliżu polsko-ukraińskiej granicy, miast, w których schronienie znalazło wielu uchodźców, a także miejsc pamięci.

Wszystkie terminy i miejsca można znaleźć na stronie internetowej stolenmemory.org/pl, dostępnej zarówno w języku polskim, jak i ukraińskim.

Partnerem wystawy w Polsce jest Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, a w Ukrainie - NGO Tolerspace Kyiv.

Nasze kontenery ekspozycyjne odwiedzają miasta w Polsce, Niemczech i Francji. Wystawa objazdowa i program towarzyszący w Polsce są wspierane przez ministerstwa spraw zagranicznych Niemiec i USA.

Gdzie:

Muzeum – Miejsce Pamięci Palmiry
ul. Droga Palmirska 1
05-152 Czosnów

Seite 4/5

Kiedy:
28.5.2026 - 22.6.2026

Godziny otwarcia:
wtorek – niedziela 10:00 – 18:00
poniedziałek 9:00 – 15:00

Link do strony internetowej kampanii #StolenMemory:
<https://stolenmemory.org/pl>

Link do wydarzenia na Facebooku:
<https://www.facebook.com/events/1695809348049635/1695809438049626/>

Link do strony Muzeum w Palmirach:
<https://palmiry.muzeumwarszawy.pl/>

Kontakt dla mediów:
Maria Kamińska (kustoszką Muzeum-Miejsce Pamięci Palmiry)
maria.kaminska@muzeumwarszawy.pl; palmiry@muzeumwarszawy.pl
+48 725 553 600

Ewelina Karpińska-Morek (koordynator kampanii #StolenMemory w Polsce)
ewelina.karpinska-morek.ext@arolsen-archives.org
+48 573 021 220

Anna Meier-Osiński (Outreach Manager)
Anna.meier-osinski@arolsen-archives.org
+49 5691 629-162

O Arolsen Archives

Arolsen Archives to międzynarodowe centrum badań prześladowań nazistowskich z najobszerniejszym na świecie archiwum ofiar i ocalałych. Zbiór ten, zawierający 30 milionów dokumentów i wzmianki o około 17,5 mln osób, jest częścią Światowego Dziedzictwa UNESCO („Pamięć świata”). Od 2015 r. archiwum publikuje w archiwum online oryginalne dokumenty dotyczące różnych grup ofiar reżimu nazistowskiego, co stanowi ważne źródło wiedzy dla współczesnego społeczeństwa. Obecnie znajduje się w nim ponad 28 milionów dokumentów - listy deportacyjne, dokumenty dotyczące zatrzymań, rejestry osób zaginionych i wiele innych.

A r o l s e n A r c h i v e s

International Center
on Nazi Persecution

Seite 5/5

Facebook: <https://www.facebook.com/ArolsenArchives/>

Arolsen Archives #Polska – grupa poszukiwawcza

<https://www.facebook.com/groups/arolsenarchivespl>

Twitter: <https://twitter.com/ArolsenArchives>

Instagram: <https://www.instagram.com/arolsenarchives/>

TikTok: <https://www.tiktok.com/@arolsenarchives>